

פ ר ר ו ק ר ל מט' 9/א

מישיבת ועדת הכספים
שהתקיימה ביום ד', י' בחשון תשט"ז - 26.10.55

נכחר:

- י. גורי - היו"ר
- ח. אריאב
- י. בדר
- א. בהיר
- א. בקר
- ש. דיין
- א. הרצפלד
- ס. חזני
- ק. לוז
- ז. סוזייב
- א. כהן
- ח. רובין
- ג. שוקן
- ס. קלמר

מוזמנים:

שר האוצר ל. אשכול
ד"ר ג. קיסרון - היועץ המשפטי למשרד המשפטים

ש. בזק - מזכיר הוועדה

סדר-היום:

- א) שונות
- ב) שאלות לשר האוצר

הישיבה נפתחה בשעה 08.55

- - -

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה.
קיבלתי מכתב בחתימתו של חבר הכנסת צור. הוא מבקש להכניס את השאלה לסדר היום, אציג קודם את השאלה ואז יתברר אם אפשר להכניס אותה או לא.

השאלה היא בנוגע לחיקון לפקודת מס הרכוש החקלאי, תשי"ד-1954. נאמר במכתב: לפי החוק הנ"ל מה-8.7.54 שוחררו מסקים שעלו להתיישבות אחרי ה-15 במאי 1948, לתקופה של חמש שנים, החל מה-1 באפריל לאחר העליה על הקרקע.

כמה קיבוצים צעירים שעלו להתיישבות לאחר התאריך הנ"ל סדרו כי נתבעו על-ידי המסובה על גביית מסים לתשלום המס הנ"ל במסך כל השנים ואין הוא מסכים לזכותם עבור תקופה של חמש שנים, על-ידי פירוש בלתי נכון לדעתי, הניתן על-ידו לחוק, כי תחילת החוק מתייחסת לחמש שנים המתחילות ב-1954, עם קבלת החוק, וצ"ל כן מסקים שעלו חמש שנים לפני כן - אינם זכאים לפי דעתו לסחרור מתשלום זה.

היות ופירוש זה לחוק אינו מתיישב לדעתי עם הכתוב בו, מנעתי מסקים אלה בפני הגשת תביעה מספטית, מתוך הנחה שהדבר ניתן לבירור בוועדת הכספים. מבקש על כן להביא את השאלה לדיון בהקדם בוועדת הכספים, כי מסקים צעירים המסובכים קשה במצבם הכספי, נתבעו לשלם ואף שילמו שכוסים כבדים שאינם חייבים בהם.

ס.י.

אני רוצה לשאול האם נעשה מצדך הכל כדי לברר את העניין
עד תוסו ולאחר מכן כתבת מה שכתבת?

ז. צור: השאלה אינה חדשה ואינה כוללת את כל המסקים הצעירים
בארץ, אלא רק באזורים מסוימים, בעיקר בגליל.
כנראה שהמסוניה על הגביה בדרך כלל לא היה בטוח בנכונות הדבר, אבל
באזור מסוימים הוא גבה כי הוא לא רצה להכיר בזה לא רטרואקטיבית ולא
לחמט הסנים הבאות. כמה מסקים רצו לפנות ולהגיש בעניין זה תביעה
מספטית. אני מנעת זאת כי לא לקחתי בחשבון מסקים ב-1954 לא ייהנו
מהתיקון הזה. לכן אני מציע זאת לסדר היום.

ק. לונ: אני סיפלת בעניין זה לא מעט, פנתה אלי ברית הפיקוח,
פניתי לד"ר קיסרון ולעורכי דין אחרים וקיבלתי חוות
דעת סותרות. היו כאלה שטענו שהצדק עם הגובים וכאלה שטענו שהצדק עם
המסקים. דעת כולם היתה שיש שתי דרכים: או ניסוח בדרך תחוקתית כדי
להבהיר או בית-דין. רק הוא רשאי. ועדת הכספים אינה רשאית לפרט.

היו"ר י. גורי: נכון שוועדת הכספים אינה יכולה לפרט, אבל כל אחד
מאתנו יכול לומר מה היתה כוונת ועדת הכספים. אם
יאמרו שהכוונה היתה לשחרר מ-1948 ואין דרך לשחרר אלא בדרך של תיקון
תחוקתי, אז הוועדה תכניס את התיקון. אם המחוקק מוצא שהמסק אינו
חייב מתקופה מסוימת, אז הוא מוכח אותו.

ד"ר ג. קיסרון: החוק אומר: קרקע המיוסבת על-ידי יסוב חקלאי
שהוקם אחרי ה' באייר תש"ח על-ידי המססלה או הסוכנות
היהודית או בסיוען תהיה פטורה מסמ רכוש חקלאי במסך תקופה של חמס שנים
החל מה-1.4 אחרי העליה על הקרקע. כאן סופיע הביטוי של התייטבות
אחרי ה-15.5.48, זהו ביטוי שנתגבש בוועדת הכספים בשביל התייטבות
חדשה.

ההוראה הסניה היא סעיף 4 לאותו חוק, האומר: תחילתו
של חוק זה היא מיום 1.4.54, כלומר זה רטרואקטיבי לארבעה חודשים.
אני רוצה להוסיף עוד דבר, הכלל הוא שאם אני רוצה לחייב את המססלה
לשחרר גוף מסויים מתשלום מסים, מספיקה הנוסחה כאן: תהיה פטורה מסמ.
אבל אני מתכוון בכך לחייב את המססלה לשחרר מסים, אז בוודאי נוסחה
זו לא תספיק לכך, אלא צריך להגיד זאת במפורט. אני טוען שהשאלה בכלל
אינה מתעוררת לאור ההוראה המפורטת שתחילתו של חוק זה היא מ-1.4.54.

י. בדר: אני מציע לבקש מטר קיסרון להכין הצעת חוק קצרה,
ואנחנו נפנה לטר האוצר שהוא יציע אותה בכנסת. אם
לא - אני מציע מטר גורי יציע את ההצעה הזאת בשם כל חברי הוועדה.
כי ברור שהכוונה היתה שכל מסך כזה יהיה מסוחרר במסך תקופה של חמס
שנים ולא לתקופה הנטארת לחמס שנים מ-15.4.54.

היו"ר י. גורי: הצעתו של חבר הכנסת בדר עולה בד בבד עם
כוונתי.

ד"ר ג. קיסרון: אני חושב מטר גורי מסכים אתי שלא זו הדרך שהוועדה
מבקשת אותי להכין הצעות חוק בשביל טר האוצר, או
שהוועדה תפנה לטר האוצר והוא ידע את הדרך איך לסבל את החוק. אם
המססלה מציעה, היא תמצא את הדרך לנסח.

ז. צור: אני רוצה לשאול אם אין לכך דרך אחרת, מאחר שבס
האוצר לא היה בטוח בפירוט הזה של החוק ולא קבע
האם סיכום של ועדת הכספים שהיא רואה את ההחלטה בעניין
זה לא היתה בותנת אפשרות לטר האוצר להחזיר כספים?

ד"ר ג. קיסרון: לא.

ועדת הכספים
26.10.55

ס.י.

אני מציע ללכת בדרך פשוטה: שהוועדה תנסח מצדה הצעת חוק לתיקון הדברים.

ח. רובין:

היו"ר י. גורי: יש מסורת בידי ועדת הכספים, ביחוד בנוגע לחוק שיש צורך לתקנו. במקרה זה יש לפנינו חוק שהגיסוח אז אומרים לשר האוצר. אם הוא יסרב - אז נוכל לעשות זאת. הוא בניגוד לכוונה, לעשות זאת.

אני חושב שיש עוד צורה, שחברי ועדת הכספים יציעו הצעה לסדר היום של הכנסת.

ח. רובין:

שר האוצר ל. אשכול: אני רוצה לדעת על איזה סכומים מדובר. דבר שני: אינו דומה לא לגבות כסף להחזרת כסף. חוץ מזה דומני שעושים כאן מעשה בצלוחית מים. אני אברר את זה, אבדוק במחלקה להתיישבות. אני מסופק אם כדאי לעשות בשביל זה תיקון בחוק, אבל אבדוק. המוסד המיישב נושא במטח תקופה ארוכה של שנים במחסורי היסובים. אני סוכן לבדוק זאת.

היו"ר י. גורי: קיבלתי מכתב מאיגוד הדיירים בישראל על מצבם ועל המטבר החמור בענף. הם מבקשים פגישה עם ועדת הכספים. נדמה לי שהם פרסמו את החלטות המועצה בעתונות, אבל הם העבירו אותן גם אלינו.

אני מבקש רשות שהוועדה להרכיב ועדה מצומצמת ולהזמין אותם ולשמוע מה בפיהם, לאחר מכן אביא לידיעת הוועדה אם ועדת הכספים צריכה מצדה לעשות משהו או אם לאו.

יש עוד כמה שאלות שהוגשו לשר האוצר, ונבקש ממנו לענות עליהן.

לענות עליהן.

שר האוצר ל. אשכול: חבר הכנסת נדר שאל על מחירים מכסימליים של עתוננים. שמענו שעתוננים רוצים להעלות את מחיריהם ב-25%. הפלאות מחירו של עתון יומי קטורה גם באינדקס, וטבעי שלא הייתי שונה בפס עם זה. ביקשתי מהעתונות לא לעשות זאת ללא הסכם עם האוצר וללא גמינות אפשרות לבדוק. העתון מתוך סיבות טובות רוצה להכפיל את הכמות, ועל-ידי כך המחיר עולה. מוסדות ממסלתיים צריכים לבדוק את מחירי העתוננים בדיוק כמו מחירים אחרים, ואין לזה כל קשר עם חופש הדעה. אמרנו: אפשר להכפיל את כמות העתון, אבל אחר כך יש דין ודברים ביני, בינם ובין האינדקס. אני חייב להגיד שלאחר קצת חיכוכים אנשי האינדקס קיבלו את הדבר, אם העתון מוציא בצורה מיוחדת עוד דפים יש אפשרות להגיד אני רוצה את העתון הקודם.

ח. אריאב: זה איננו פתרון. אם באמת רוצים לפתור את הדבר, להיות ישרים ולתת תוספת - זה לא יתן פתרון, כי זו הוצאה נוספת שההכנסה ממנה לא תכסה. אז אם באמת המצב הוא כזה שהמחירים הקיימים לעומת מה שהיה כל כך הרבה זמן אינם מספיקים כדי לכסות את ההוצאות, אין דרך אחרת. עתון צריך יכול לעשות כמה שהוא רוצה, כי זה לא באינדקס.

י. נדר: אני מבין שגישה פשוטה יש בה יתרונות, אבל גישה פשטנית כזו? האם בכמות הנציר מודדים את ערך העתון? איזו גישה זו?

מדברים על אינדקס. אינדקס איננו אליל, זה איננו מודד. לכל עתון יש הוצאות אחרות, הן לא תלויות בכמות הנציר, לא בכמות הדפוס, אלא בהפצה, במודעות ובכל מיני דברים. אז אם אתם מטילים על כל העתוננים מחיר אחיד, אתם יכולים להכריח מספר עתוננים שהם ייעלמו מן העולם.

מ.י.

יש בארץ חצי תריסר עתוננים שקיימים בסובסידיות. כאשר אתה מקפיד את המחירים באוטובוסים, אז אתה גותן סובסידיה. אבל כאשר אתה מקפיד את המחירים של העתוננים - צריך לסגור אותם.

בארץ כל כך מפותחת כמו אנגליה, בזמן המלחמה היה פיקוח חמור ביותר. את האינדקס קבעו פעם בשבוע, ולעתובי בוקר היו שלוש מחירים טובים. האם זה הפריע לאינדקס? אני טוען שאני יכול, יש לי זכות להוציא עתון קטן ולדרוש בעדו מחיר גדול, אין אתה יכול להעריך את ערך פרי רוח. זה לא חלב ולא שמן.

מ. קלמר:

אנחנו הקדמנו הסבוע כמה ישויות למכס ובלו, ושאלנו תמיד מה בנוגע למחיר וקיבלנו תשובות שאין פיקוח, זאת אומרת שהיצרן יכול להעלות את המחיר כמה שהוא רוצה. בעת שמעתי מסר האוצר שיש פיקוח. האם כל הדברים שלנו בהם הסבוע אינם באינדקס?

י. בדר:

לפני זמן מה העלתה הממשלה את מחירו של ספר החוקים, הרשומות ב-25%. זהו מצרך חיוני לכל אזרח. יש בוודאי סיבות טובות לכך שהיא העלתה. אבל מדוע אי אפשר להעלות את מחירי העתוננים?

שר האוצר ל. אשכול: אם עתון "חירות" יבוא ויזכיה שאין הוא יכול להוציא את העתון, בראה מה שכר הסופרים ומה ההוצאות האחרות. צריך להתקבל על דעת כולם שאם רוצים להעלות מחיר של מצרך מסויים שאיננו באינדקס, כל זמן שאנחנו חיים באינדקס הזכות למסלה לבדוק, לפי כל כללי הנהלת עסק. אם יהיה צורך בכך תבדוק הוועדה ותיכנס לעצם העניין.

לגבי יוקר המחיה. על השאלה הזאת צריכים לענות אנשי האינדקס. במקרה ידוע שלפני חודש היתה עליה של 4 בקורות, החודש שמונה בקורות. אני מניח שגם חבר הכנסת בדר אינו שמח על כך.

לגבי החשבון של לשכת הייעוץ, נאמר ששר האוצר והמנהל הכללי הבטיחו דו"ח זה. אני לא מאשר זאת, אני לא הנסחתי. אני בעצמי מעדיין בו. לעתים אני שואל: האם באמת שר האוצר חייב להעביר לוועדה את כל הדו"חות של יועציו? אני חושב שלא.

היו"ר י. בורני:

אני רוצה להגיע לפירוט הנכון של תקנון הוועדות. יש דברים שהתקנון מחייב, ואז חייבים לסמור עליהם, וישנם דברים שהם עניין של יחסים. בתקנון נאמר: הוועדה רשאית לדרוש מאת השר הנוגע בבירור, הסברה וידיעות בעניין שנמסר לדיובה או שנכנס לתחום תפקידיה, והשר חייב בעצמו או על-ידי נציגו למסור את ההסברות המבוקשות. לא תמיד צריכים לקבל הסברות וידיעות בעל-פה, ואפשר לדרוש גם חומר. מתעוררת השאלה אם שר האוצר חייב למסור כל דבר שנמצא ברשותו. אפשר לומר שכל דבר שנוגע לכלכלה, מסק וכספים נכנס לתפקידיה של הוועדה. אבל את הפירוט הזה אי אפשר להרחיב באופן בלתי מוגבל. העניין הזה הוא בתחום תפקידיה של הוועדה, ואם שר האוצר יחשוב שאינו חייב למסור זאת אנחנו יכולים על יסוד התקנון לחייב אותו או להגיש תלונה.

י. בדר:

ישנם דברים שהם בגדר סוד ואין חובה על שר האוצר למסור עליהם. אבל בוודאי יש חובה לשר למסור לוועדה דברים שהוא מסר לעתונות, ואין שום סיבה שלא למסור לוועדה מה שכבר הסתבן. הדו"ח שאני מדבר עליו הוא דו"ח על מצב הכלכלה של המדינה לשנת 1954. אין זה חומר סודי והשר יכול למסור אותו לוועדה.

מורד אובוסט הוצא רבעון על-ידי בנק ישראל, הוא מאד מעניין ואקסואלי. נדמה לי שיש חומר שבלקח מהדו"ח, וזה לא נאה.

ס.י.

ועדת הכספים
26.10.55

אנחנו נמצא את החוברת התלת-חודשית החדשה, שם
יהיה כל מה שיש לדעת.

אשר לבעיית שכר העובדים - אנחנו בעצם העניין של
קביעת השכר והשגת הסכמים. אני מעדיף שזה עלול לעלות לתקציב המדינה
20 מיליון לירות. עם הסורים אינני יודע איך ייגמר הדבר.

חבר הכנסת בדר הביא הצעה להזמין את סר הבטחון
לשמוע חוות דעתו על צרכי הבטחון. אני אינני מתנגד. האוצר, על פי
החלטת המטסלה, לפי שעה נענה לדרישות הנוספות של מסדר הבטחון.
לפרטים אחרים אין טעם להיכנס.

(אחרי כן רשמה אד).

שר האוצר ל. אשכול (המטן):

הצעת חוק לפיאויי נזקי גוף הונחה על שולחן הממשלה ולאחר אישורה תועבר למוסד המחוקק.

לחבר-הכנסת חזני. מענה בנוגע לקרן הלוואות לישובים אעיריח. אני מניח שהשתתפות הממשלה היחה מתקציב מיוחד החקלאות, ואני אברר את הדבר עם השר הנוגע בדבר. אולם חבר-הכנסת חזני מדבר גם על הסוכנות. לדעתי יש הצדקה לכך, מאחר והגופים או המפלגות האלה העומקים בהתיישבות מקבליהם הקצבות מקרנות איבורייה עבור פעולות קונסטרקטיביות, היינו: עבור ההתיישבות שהם מטפלים בה, למענתם.

מ. חזני: השאלה היחה: מדוע ניתנה ההקצבה הזו לחלק מהישובים העולים הנמנים על זרם אחד ולא ניתנה לישובים הנמנים על זרם אחר?

שר האוצר ל. אשכול: כידוע יש מודד להשקעות בהקלאות, והמחלקה להתיישבות מחלקת את הכספים שווה בשווה בין הישובים ללא הבדל צורה או זרם. יש אולי הבדלים קטנים, אולם הם נגרמים בגלל טיבות אוביקטיביות. אשר לתוספות - יש מקום לטעון שמפלגה זו מקבלת כספים למימנה זו מהמגבית.

מ. חזני: ההסכם עם המגבית מבוסס על כך, שקודם לכן ניהלה המפלגה מגבית נפרדת בשביל צרכיה היא וביחלה אותה, ומשום כך היא שותפה באחוז מטוים של ההכנסות. הכספים הללו אינם בבחינה הקצבה או תרומה.

ראוני לציין שלא קיבלתי תשובה מספקת לשאלתי.

שר האוצר ל. אשכול: חבר-הכנסת צור שאל בקשר להלוואה של 6 מיליון ל"י לצרכי הפלחה, שממנה צריך היה להפקיד יבנק לאומי סכום של 1,5 מיליון ל"י. הדברים ידועים גם לשר האוצר, והעניין הוא בחיפול. אנו מחפשים דרך לעשות זאת שלא בדרך של פקדון בגלל הרבית.

אשר לשאלה בדבר מס עזבוין - אני ביקשתי לעיין ולבדוק את הדבריה שמא אפשר לעשות תיקונים על-ידי סתימת פראות.

נשאלה שאלה מאימתי יחלו המוסדות הלאומיים לקבל תמורה של 1.800 ל"י עבור הדולרים שלהם. כספי השילומים, חמרי בנין מטוימים ואף כספי כמה קרנות מקבליהם כבר עחה שער של 1.800 ל"י הדולר. אני חייב לומר שהעלאת השער לא תשנה את המצב. במידה ונתן תמורה יותר מלאה בה במידה יקטן התקציב הממשלתי המיועד להתיישבות.

מ. חזני: יקטנו כל סעיפי תקציב הממשלה.

שר האוצר ל. אשכול: אנו מוציאים כספים מהתקציב הממשלתי למתן טובסידיות להתיישבות הצעירה. אם לסוכנות יהיו יותר לירות נוכל לטעון לעומתה, שהיא תעשה מלאכה זו ממקורותיה היא כל עוד ההתיישבות טמוכה על שולחנה. הוא הדין בקשר לעבודות בישובים, אשר משקיעים בהן השנה מתקציב משרד העבודה סכום של 2 מיליון ל"י.

ז. צור: אם הסוכנות תקבל את הערך המלא עבור הדולרים שלה, הדיון על תקציב המדינה יהיה יותר מאיאותי. כן אני חושב שהדבר ישנה את חלקו של תקציב הפיתוח.

שר האוצר ל. אשכול:

סכום החסכונות בבנק הדפוס מגיע, אם אינני מוזהר, ל- 1 מיליון ל"י. הכספים אינם מוצאים למטרה מסוימת, אלא האוצר נעזר בהם לעת מצוקה.

בישיבה הקודמת הוצגה שאלה בקשר ליבוא של עוליה משקיעים, וראוני להסדר כי מאז 15 בספטמבר 1955 קייח ההסדר כדלקמן:

1. העולה לארץ ראשי כמקודם להביא את חפציו האישיים וכיו"ב על פי רשיון יבוא כללי. רשיון זה היה בשעתו מוגבל עד \$ 1,400 והורחב עד לסך \$ 2,800.
2. העולה ראשי להביא סחורות מתוך המלאי שלו עד ל-\$ 3,000. המבקש יבוא זה חייב להמציא את ההוכחות הבאות:
  - א. הוכחות על החסכונות בענף לפחות במשך שלוש השנים הקודמות לעלייתו;
  - ב. הוכחה כי המלאי הוא בבעלותו ונובע ישירות מחיטול עסקיו;
  - ג. הוכחה כי פרנסתו העיקרית של המבקש היא בעסק אותו חיסל וכי את המלאי מעסק זה הוא מבקש להעביר.
3. במקרה שערך המלאי עולה על סכום של \$ 3,000, חועברנה הבקשות לדיון בוועדה מיוחדת מורכבת מנציגי משרד האוצר, משרד המסחר והתעשייה והמחלקה הכלכלית של הסוכנות. גם על מקרים מסוג זה חלה חובת ההוכחות שבטעיף 2.
4. את הבקשות בנוגע ליבוא ממלאי בעין על העוליה להגיש ע"י נציגי המחלקה הכלכלית של הסוכנות בחו"ל ובמטרייה בארץ. כל מקרה של יבוא במטגרת זו הקשור בהשקעה יועבר למרכז ההשקעות.

היו"ר י. גורי:

ראוני לחזור להצעה להזמין את שר הבטחון. אני מטיל ספק אם צריך לעשות זאת, ומדוע? חוק התקציב קובע כיצד מטפלת ועדת הכספים בתקציב הבטחון. הוא אינו מחייב אותה לשתף בדיוניה את ועדת החוץ והבטחון, אולם בהחלטת ועדת הכנסת נצטר שהיא רשאית להזמין. לאחר שהתקציב אושר - גישתה של ועדת הכספים לגבי תקציב זה היא כגישתה לגבי תקציבי שאר המשרדים, והכתובת לפניו היא שר האוצר. כיצד אנו דנים בתקציב במשך השנה?

לוועדה יש כמה הזדמנויות לדון על התקציב במשך השנה. חוק התקציב נותן לוועדת הכספים סמכויות שונות. אנו מקבלים דו"ח ארעי, מלבד הדו"ח השנתי, של מבקר המדינה, ולוועדת הכספים יש סמכויות בחוק מבקר המדינה, ואפשר להזמין את שר האוצר או בא-כחו. ישנן חוקים פיטקליים המעניקים סמכויות לוועדה, והדבר קשור בביצוע התקציב. אנו רשאים להזמין שרים, אבל בתחומי אותו תפקיד השמור לוועדת הכספים. אבל להזמין שר לדון עמו על תקציב משרדו - זאת לא עשינו עד כה ואין לנו סמכות כזו, ואין הבדל בכך בין תקציב משרד הבטחון לבין תקציבי המשרדים האחרים.

אומרים: בטחון שאני, ביהוד שיש מצב מיוחד, שאם יחריף יהיה צורך לעשות שינויים מבחינת תקציבית. בענין זה צריך לפנות לשר האוצר, ככל אופן דיון כזה הוא בלתי-רגיל וצריך להזמין גם את חברי ועדת החוץ והבטחון ולערות דיון משותף בפני עצמו. אם המצב יחריף, יתכן שבשלב מסוים יגיעו הדברים לוועדת הכספים, אינני שולל אפשרות כזו, אבל המהלך הזה מעורר בי ספק.

אינני פוסק בנדון רק מביע ספק. אם חברי הוועדה טבורית אחרת, אשמע את דעתם.

ח. אריאב: נכון שהפניה שלנו היא לשר האוצר, אולם שר האוצר אמר כחן שהוא אינו מתנגד שיוזמן שר הבטחון. ומדוע ועדת הכספים? ועדת הכספים היא בבחינת כנסת כאשר המדובר הוא על תקציב הבטחון. מצב הבטחון החריף, ולכן יש מקום לחברי ועדת הכספים - ואפשר להוסיף עליהם את חברי ועדת החוץ והבטחון - לברר את השאלה בנוכחות שרי האוצר והבטחון.

שר האוצר ל. אשכול: אמרתי שהאוצר נענה, לפי החלטת הממשלה, לכל מה שדרש משרד הבטחון.

י. בדר: בדרך-כלל נכון הוא, שאין לנו דניה עם שריה על תקציבי משרדיה. לא פעם עמדתו בתוקף שהדבר יישמר, כי מה היו פני הדברים אם כל שר היה בא בטני הוועדה ובפיו דרישות משלו. אולם לתקציב הבטחון שני זכרים מיוחדים: האחד - סמכות הוועדה ועמדתה המיוחדת המטיליה עליה אחריות מיוחדת בפני העם ובפני ההיסטוריה, כי הרי בכל העניינים הפרלמנט הוא אחראי ולא ועדותיו מה שאין כן לגבי תקציב הבטחון. על 15 אנשים מוטלת כאן אחריות קשה, כי זו אחריות סופית. הדבר השני הוא המצב המיוחד. אצלנו שורר משטר פרלמנטרי, והעובדה שהממשלה מפלגת במצב אינה מורידה מאחריותו של המוסד הפרלמנטרי, ובמקרה זה - ועדת הכספים.

אני מציע לכן שנדון בשאלה בנוכחות שרי האוצר והבטחון. אינני מתנגד אם הדיון יתקיים בנוכחות חברי ועדת החוץ והבטחון.

היו"ר י. גורי: אני מציע לכתב לשר הבטחון כי הסאלה נתעוררה בוועדת הכספים בנוכחות שר האוצר, ואנו ביקשנו ממנו לקיים דיון. שר האוצר השיב שרצוי לקיים דיון כזה בהשתתפות שר הבטחון או בא-כחו, ולכן אנו מביאים זאת לידיעתו ומחכים לחשובתו. אוסיף גם פסקה האומרת, ששר האוצר הודיע בוועדה כי הממשלה נענתה לכל דרישותיו של שר הבטחון.

הצעת יו"ר הוועדה נתקבלה

מ. קלמר: האם הוטמנו מוסדות חדשים להפצת איגרות מילווה? בשעתו הודיע שר האוצר על שני מוסדות בלבד.

מהו הסכום שהוציא האוצר כדי לפדות איגרות חוב שהוצאו על-ידי שני המוסדות הללו?

האם אין זה מחובתו של שר האוצר לדאוג לכך שמשרדי הממשלה לא יפלו בין אזרה לאזרח? אני מתייחס לשאלתו של חבר-הכנסת חזני בקשר לקרן שנוסדה על-ידי משרד החקלאות עבור סוג אחד של תושבים. חטובתו של שר האוצר, כי החוג הזה מקבל את חלקו מהמגבית אינה מספקת, היות והחוג השני הנהנה מהקרן מקיים מגבית נפרדת. אני מבקש להזמין את שר החקלאות כדי שנשמע ממנו הסברים בנדון.

ח. אריאב: בוועדת הכספים של הכנסת השניה הצגתי שאלה בענין הפנסיה המשתלמת לעובדי המנדט לשעבר. אני מעלה את השאלה מחדש ומבקש לקבל תשובה.

ועד הכספים
26.10.55

א.ד.

מ. חזני:
באחת הישיבות הביי חבר-הכנסת סוזאייב
מטאלה לקבל רשימה של 20 מיליון הל"י
שהומרו. אני מבקש להוסיף לרשימה את הפירוט הבא: מי היו הגופים
שהמרו זיגרוח ולאילו ממרות השתמשו בכסף.

שר האוצר ל. אשכול:
רשימת הממרות של פירוטה תוגש לוועדת
הכספים בהנחה להבטחה שניתנה.

לחבר-הכנסת קלמר רצוני לומר, ששר האוצר
אינו סבור שאפשר להפלות בין אזרח לאזרח. אני אברר את השאלה עם שר
החקלאות. בדרך כלל נראה לי, שכספיה וחקאיביה אינם אריכים להתחלק
באופן שווה אלא בהתאם לצרכיהם. אם השר סבור שמשק מסוים או גוש מסוים
מקבל כספיה מקרנות אחרים הוא ר-אי לחשוב שהמגב עם אינו דוחק ביותר,
ולקציב את הכספיה למשקיה אחרים.

מ. חזני:
אני מבקש שוועדת הכספים תביע ^{דעתה} / על גישתו
העקרונית של השר לגבי הקרן ותחווה דעה
אם יש הפליה אה לאו. אני מבקש שהענין יקמוד על סדר היום של הוועדה.

היו"ר י. גורי:
הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.00.